

SAMOSTOJNO RAZISKOVALNO DELO I: Predstavitev teme doktorske disertacije

Ime in priimek: Sara Vukotić

Doktorski študijski program: Primerjalni študij idej in kultur

Študijski modul: Dediščine in dediščinski procesi v kritični perspektivi

Delovni naslov doktorske teze: *Humor v vsakdanjem življenju srbske študentske skupnosti v Sloveniji: semiotična analiza folklornih žanrov*

Predlagana mentorica: doc. dr. Saša Babič

Predlagana somentorica: dr. Katarina Šrimpf Vendramin

Humor predstavlja predmet zanimanja različnih disciplin, od filozofije, psihologije, sociologije in jezikoslovja do antropologije, folkloristike ter medijskih in kulturnih študij. Čeprav humor navedene discipline obravnavajo iz različnih teoretskih izhodišč ter z raznolikimi metodološkimi pristopi, se od sedemdesetih in osemdesetih let 20. stoletja dalje razvijajo tudi študije humorja (angl. *humor studies*) kot specializirano in izrazito interdisciplinarno področje raziskovanja humorja (glej Attardo 2014). V uvodu ene osrednjih preglednih publikacij s tega področja, *De Gruyter Handbook of Humor Studies* (Ford, Chłopicki in Kuipers, ur. 2024), avtorji ugotavljajo, da lahko raznolika raziskovalna zanimanja v splošnem strnemo okoli dveh med seboj tesno povezanih vprašanj. Prvo se nanaša na bistvo humorja (angl. *essence of humor*), torej na to, kaj nekaj naredi smešno in kateri mehanizmi prispevajo k temu, da določeno situacijo, besedilo ali dejanje prepoznamo kot humor(no). Drugo se osredotoča na funkcije humorja (angl. *functions of humor*), torej na to, zakaj in kako ljudje humor uporabljajo, kaj z njim sporočajo ter kakšno vlogo ima v njihovem vsakdanjem življenju in družbenih odnosih (Ford, Chłopicki in Kuipers 2024: 2).

Če je torej prvo vprašanje usmerjeno predvsem v razumevanje mehanizmov humornega učinka, drugo odpira prostor za razumevanje humorja kot družbene in kulturne prakse. Takšno izhodišče temelji na razumevanju humorja kot socialnega žanra (Francis 1994) ter smeha kot družbeno konstruirane oblike komunikacije (glej Narváez 2003: 1–2), katerih pomen se vzpostavlja znotraj konkretnih družbenih in kulturnih kontekstov. Raziskave so v tem okviru pokazale, če na kratko in zelo splošno povzamemo, da humor opravlja številne, med seboj pogosto tudi nasprotujoče si, socialne funkcije: prispeva k oblikovanju skupnostnih vezi, ima pomembno povezovalno vlogo v vsakdanjih medosebnih stikih in interakcijah, predstavlja mehanizem spoprijemanja z negotovostjo in kriznimi situacijami, omogoča posredno naslavljanje občutljivih tem, lahko deluje kot sredstvo družbene kritike, hkrati pa tudi kot mehanizem sankcioniranja vedenja, ki odstopa od družbeno sprejetih norm, političnega

delovanja ali utrjevanja in preizpraševanja družbenih norm (glej na primer: Morreall 1983; Zijderveld 1983; Apte 1985; Francis 1994; Holmes and Marra 2002; Billing 2005; Kuipers 2006; Chovanec and Tsakona 2018). Doktorska disertacija se umešča prav v ta raziskovalni okvir, saj bo obravnavala vprašanje, kakšno vlogo ima humor v vsakdanjem življenju izbrane družbene skupnosti – srbskih študentk in študentov v Sloveniji – ter kako ga njeni pripadniki in pripadnice uporabljajo pri oblikovanju medosebnih odnosov, skupnostne pripadnosti in vsakdanjega razumevanja družbene stvarnosti. Ker pa sta vprašanji, kaj nekaj naredi smešno, in kakšne funkcije humor opravlja, med seboj tesno prepleteni, bo razmislek o mehanizmi humorja v raziskavo vključen toliko, kolikor bo prispeval k razumevanju njegovih družbenih funkcij.

V okviru disertacije se pojem vsakdanjega življenja nanaša na skupek vsakdanjih praks, prostorov, dejavnosti in odnosov, skozi katere posamezniki živijo in osmišljajo svojo postmigracijsko izkušnjo (prim. de Certeau 1984; Pink 2012). Lefebvre (2024 [1968]) opozarja, da je prav vsakdanjost eno ključnih področij družbenega raziskovanja, saj razkriva načine, kako se družbene strukture udejanjajo v rutinskih in ponavljajočih se praksah. Vsakdanje življenje pri tem lahko razumemo kot prostor, v katerem ljudje bivajo, delajo, komunicirajo, vzpostavljajo medosebne odnose ter v interakciji z družbenim in kulturnim okoljem ustvarjajo pomen (ibid.). Hkrati pa vsakdanje življenje ni zgolj prostor reprodukcije obstoječih družbenih razmerij, temveč tudi prostor ustvarjalnosti, improvizacije in pogajanja o pomenih. V tem smislu v disertaciji humor razumemo kot eno izmed vsakdanjih kreativnih strategij (glej Carter 2004), s katerimi posamezniki in posameznice interpretirajo, preoblikujejo in osmišljajo svojo (post)migracijsko vsakdanjost.

Čeprav je bilo že omenjeno, da so študije humorja danes razvito in razvejano raziskovalno področje, je v slovenskem akademskem prostoru humorju kot družbeni in kulturni praksi še vedno namenjene razmeroma malo raziskovalne pozornosti. Nastalo je sicer več diplomskih in magistrskih del, ki humor obravnavajo predvsem v kontekstu književnega ustvarjanja, zlasti skozi mehanizme parodije in satire (Saksida 1999; Terseglav 2016; Germšek 2017), likovne umetnosti (Koželj 2016), medicinske (Ćumurdžić 2010; Zelič 2016) in pedagoške prakse (Zavec 2014; Šipraga 2021) ali medijskega oglaševanja kot strategije tržnega komuniciranja (Huskič 2005; Mali 2010; Hervatin 2022; Šprah 2024). Vendar je humor le redko obravnavan z antropološkega, etnološkega ali folklorističnega vidika.

Med redke izjeme sodijo raziskave političnega humorja (Petrović 2018; Dečko 2019), razmerja med humorjem in (sodobno) folkloro (Chovanec in Babič 2025), medkrajevnega zbadanja in humorja kot mehanizma oblikovanja lokalnih identitet (Šrimpf Vendramin 2019) ter humorja

med pogrebnimi šegami (Gartner 2015). Kljub temu v slovenskem prostoru še vedno ni celovite študije, ki bi humor postavila v središče raziskovalnega interesa in ga obravnavala kot izhodišče za razumevanje vsakdanjega življenja izbrane družbene skupnosti. Eden izmed ciljev predlagane doktorske disertacije je zato zapolniti to raziskovalno vrzel ter humor celostno raziskati kot pomemben vidik vsakdanjih družbenih praks.

Raziskovalno novost predstavlja tako prva poglobljena obravnava humorja znotraj specifične družbene skupine v Sloveniji kot tudi sama izbira raziskovane skupnosti. Čeprav je bilo o Srbih v Sloveniji objavljenih že več raziskav (glej na primer Petrović 2005; Petrović 2006; Dražumerič 2011; Radojičić 2010; Radović 2010; Vukotić 2025), ta skupnost doslej še ni bila obravnavana z vidika študij humorja. Poleg tega se disertacija osredotoča na najnovejši migracijski val iz Srbije v Slovenijo, ki ga sestavljajo predvsem mladi, priseljeni zaradi študija ali zaposlitve.¹ Gre za migracijski tok, ki v dosedanjih raziskavah še ni bil samostojno in sistematično obravnavan, zato bo disertacija prispevala tudi k boljšemu razumevanju sodobnih migracijskih procesov med Srbijo in Slovenijo.

Pri izbiri raziskovalne skupine je pomembna tudi izrazita kontekstualnost humorja (glej na primer Asa Berger in Wildavsky 1994; Kuipers 2006; Davis 2013), saj sta njegovo razumevanje in interpretacija tesno povezana s poznavanjem izkušenj, kulturnih referenc, jezika in okoliščin, v katerih nastaja in se uporablja. Kot piše Oring (2008: 199), je za razumevanje pomena in funkcije humorja pomembno prav to, kdaj, kje, kako in komu je nekaj povedano. V tem pogledu je pomembna tudi moja raziskovalna pozicionalnost. Tudi sama sem se iz Srbije v Slovenijo prvotno preselila zaradi študija, blizu sta mi srbski in slovenski jezik, obenem pa imam lastno izkušnjo selitve in (post)migracijskega vsakdanjika, od administrativnih postopkov in študija do prilagajanja novemu družbenemu in kulturnemu okolju. Menim, da mi lahko takšna pozicija po eni strani olajša vzpostavljanje stika in odnosa zaupanja s sogovorniki in sogovornicami, po drugi pa pomaga pri razumevanju jezikovnih, kulturnih in izkustvenih referenc, na katerih temelji njihov humor. Ob tem se zavedam, da podobna izkušnja ne pomeni tudi enake izkušnje ter da lahko pripadniki in pripadnice skupnosti selitev in življenje v Sloveniji doživljajo, razumejo in skozi humor osmišljajo na zelo različne načine. Zato bo pomemben del raziskave tudi refleksija lastne pozicije, različnost izkušenj pa bom skušala zajeti z antropološko-etnološkimi metodami ter večglasnostjo zbranega gradiva in perspektiv sogovornikov in sogovornic.

¹ V literaturi o Srbih v Sloveniji se praviloma razlikuje več migracijskih valov, od zgodovinskih selitev (najprej med turško invazijo v 15. in 16. stoletju, nato med obema svetovnim vojnama in neposredno po drugi svetovni vojni) do sodobnih migracij po razpadu Jugoslavije (glej Prelić 2009; Pavlović 2010).

Predlagana doktorska disertacija se umešča v širšo tradicijo antropoloških in folklorističnih raziskav humorja, saj prav ti disciplini ponujata ustrezno metodološko in teoretsko izhodišče za raziskovanje vprašanja, ki je v središču pričujoče raziskave – kakšno vlogo ima humor v vsakdanjem življenju ljudi in kako deluje v konkretnih družbenih kontekstih. Kot ugotavlja Elliott Oring (2008: 183–184):

Antropologi in folkloristi se s humorjem srečujejo v vsakdanjih interakcijah, njihova naloga pa je dokumentirati in pojasnjevati humor, ki v teh okoliščinah nastaja in kroži. Osrednje vprašanje, s katerim se ti disciplini vedno znova ukvarjata, je, zakaj se humor pojavlja prav takrat in tam, kjer se. To vprašanje pa vključuje še dve podrejeni vprašanji: kako humor deluje in kaj pomeni.²

Obe disciplini zato temeljita na terenskem raziskovanju, neposrednem opazovanju družbenih interakcij in dokumentiranju humornega gradiva kot izhodišču za njegovo analizo in interpretacijo (prim. Oring 2008: 183). Na teh izhodiščih temelji tudi predlagana disertacija. S kombiniranjem antropološko-etnološkega in folklorističnega pristopa bo raziskovala, katere oblike delovanja (angl. *forms of agency*) oziroma delovalne zmožnosti (angl. *agentive qualities*) pripadniki in pripadnice izbrane skupnosti pripisujejo humorju ter kakšno vlogo ima humor v njihovem vsakdanjem življenju.

Čeprav Noura Kamal in Martin Slama (2026) koncept »oblik delovanja« obravnavata predvsem v okviru spektra med spoprijemanjem (angl. *coping*) in odporom (angl. *resistance*) ter ga razvijata na primeru humorja v konfliktnih in politično napetih okoljih, menim, da je takšno konceptualizacijo mogoče smiselno prenesti tudi na raziskovanje humorja v vsakdanjem življenju. Avtorja namreč humor razumeta kot pomembno analitično in metodološko izhodišče za razumevanje lokalnih družbenih kontekstov, pri čemer v ospredje postavljata vprašanja, kaj ljudje s humorjem počnejo in kako humor, ko začne krožiti v družbi, deluje kot oblika družbenega delovanja (Kamal in Slama 2026: 1–2). Prav ta vprašanja se v veliki meri skladajo z raziskovalnimi vprašanji in cilji predlagane doktorske disertacije. V skladu s tem bo humor v disertaciji obravnavan kot praksa, skozi katero ljudje v vsakdanjem življenju konstruirajo prostor za sprostitev, pogajanje o medosebnih odnosih in različne oblike delovanja, hkrati pa bo raziskava pozornost namenila tudi mejam takšnega delovanja humorja (see Kamal in Slama 2026: 2). Poleg vprašanja, kaj humor ljudem omogoča in katere družbene funkcije opravlja, se

² Citat je iz angleščine prevedla avtorica.

bom ukvarjala tudi z mejami humornega delovanja (angl. *agency*) – torej z vprašanjem, katerih vidikov vsakdanjega življenja pripadniki in pripadnice skupnosti ne kodirajo skozi humor, o čem se ne šaljijo ter katere izkušnje ne postanejo predmet humorne komunikacije.

Kot je bilo že omenjeno, bo antropološko-etnološka perspektiva raziskovanja humorja v disertaciji povezana s folklorističnim pristopom. Raziskava se bo zato osredotočila na sodobne vsakdanje (pretežno urbane) folklorne izraze humorja, predvsem na uveljavljene verbalne folklorne žanre, kot so šale, vici, anekdote, šaljive pripovedi in druge sorodne oblike humorne komunikacije. Čeprav se zavedam, da humor v vsakdanjem življenju obstaja tudi v številnih drugih oblikah – denimo performativnih, vizualnih ali multimedijskih –, se bo disertacija zaradi jasnejše metodološke zamejitve in obsega raziskave osredotočila na verbalne humorne žanre.

Takšna odločitev hkrati uresničuje enega izmed praktičnih ciljev disertacije, in sicer zbiranje, dokumentiranje ter predstavitev humornega folklornega gradiva izbrane skupnosti. Zbrano gradivo ne bo predstavljalo zgolj empirične osnove raziskave, temveč bo tudi pomemben prispevek k dokumentiranju sodobne humorne folklore srbske študentske skupnosti v Sloveniji. Izbrana skupnost bo v disertaciji opredeljena kot *folk* oziroma folklorna skupnost v pomenu, kot ga je uveljavil Alan Dundes. V svojem znamenitem eseu »Who Are the Folk?« (1980a) Dundes pojem *folk* odmakne od njegove tradicionalne, v 19. stoletju uveljavljene navezanosti na podeželsko in pretežno nepismeno prebivalstvo ter ga razume bistveno širše – kot katerokoli skupino ljudi, ki jo povezuje vsaj en skupni določujoči dejavnik, na primer skupen poklic, jezik, vera ali etnična pripadnost (glej tudi Dundes 1975: xv). Srbske študentke in študenti v Sloveniji v tem smislu predstavljajo folklorno skupnost, saj jih poleg skupnega jezika in kulturnega ozadja povezuje tudi vrsta skupnih življenjskih izkušenj, kot so študij in življenje v tuji državi, migracijska izkušnja ter vsakodnevno soočanje z novim družbenim in kulturnim okoljem. Prav te skupne izkušnje ustvarjajo prostor za nastajanje, kroženje in deljenje humorne folklorne ustvarjalnosti.

Pri zbiranju humornega folklornega gradiva se bo raziskava opirala predvsem na metode antropološko-etnološkega terenskega dela. Gradivo bo zbrano s pomočjo polstrukturiranih in strukturiranih intervjujev ter opazovanja z udeležbo. Ker pa humor v vsakdanjih interakcijah pogosto nastaja spontano in ga je zato med terenskim delom težko sistematično zajeti, bo raziskava uporabila tudi dodatno metodo sprotnega beleženja gradiva. S sogovornicami in sogovorniki bo vzpostavljena skupna digitalna mapa, v katero bodo lahko skozi celotno obdobje raziskave zapisovali vice, šale, anekdote, smešne pripovedi in druge primere verbalnega humorja, kadar se jih bodo spomnili ali jih bodo doživeli v vsakdanjem življenju. Ob posameznem primeru bodo povabljeni tudi h kratkemu zapisu okoliščin njegove rabe – zakaj

se jim je zdel smešen, v kakšni situaciji je bil izrečen, komu je bil namenjen in podobno (prim. Fiadotava 2025). Takšen način zbiranja gradiva bo hkrati predstavljal obliko participativnega raziskovanja skupaj s skupnostjo, ki bo dejavno sodelovala pri oblikovanju lastnega folklornega korpusa.

Raziskava bo vključevala tudi elemente avtoetnografije, predvsem kot način refleksije lastnega raziskovalnega položaja. Ker imam, kot je bilo že omenjeno, tudi sama izkušnjo selitve iz Srbije v Slovenijo, bo avtoetnografski pristop omogočal sprotno refleksijo lastne umeščenosti v raziskovalni proces ter razmislek o vplivu raziskovalčeve pozicije na zbiranje in interpretacijo gradiva. Sogovornice in sogovornike bom tako pridobila predvsem prek mreže svojih znancev in znank v Sloveniji, zlasti v pomembnejših študijskih središčih (Ljubljana, Koper, Nova Gorica in Maribor), pa tudi prek spletnih skupnosti, kot je na primer Facebook skupina *Organizacija srbskih študentov v Sloveniji* (*Organizacija srpskih studenata u Sloveniji*).

Zbrano gradivo bo v disertaciji interpretirano s pomočjo semiotičnega modela folklornih žanrov, kot ga razvija Frog (2016). Ta pristop folklorne žanre razume kot analitična orodja, katerih pomeni in funkcije se oblikujejo skozi njihovo rabo (angl. *usage-based approach*), hkrati pa jih obravnava kot emske oziroma vernakularne kategorije, kakor jih razumejo in uporabljajo sami nosilci in nosilke tradicije. Prav v tem vidim pomembno povezavo med antropološko-etnološkim terenskim raziskovanjem in semiotičnim modelom folklornih žanrov: medtem ko bo terensko delo omogočilo zbiranje gradiva in razumevanje okoliščin njegove rabe, bo semiotična analiza ponudila interpretativni okvir za razumevanje njegovih pomenov in funkcij. Dodatna prednost tega analitičnega modela je možnost obravnave folklornih žanrov znotraj štiridelnega semiotičnega okvira, v katerem se pomen posameznega žanra oblikuje na presečišču forme, vsebine, prakse in funkcije. Forma se nanaša na način izražanja oziroma strukturne značilnosti žanra, vsebina na tematiko posameznega folklornega produkta, praksa na konkretne okoliščine njegove rabe, funkcija pa na širše družbene vloge in pomene, ki jih žanr opravlja v skupnosti (Frog 2016: 60–70). Poleg tega pomembno teoretično perspektivo predstavlja »semiotika humorja«, ki se osredotoča na vlogo humorja v procesih družbenega ustvarjanja pomenov (Chovanec in Tsakona 2025; prim. Attardo 2024 [1994]: 138–155). Pri tem tematizira procesa semiotizacije (angl. *semiotization*), torej ustvarjanja družbenih znakov in pomenov, ter resemiotizacije (angl. *resemiotization*), pri kateri se pomeni v novih kontekstih in praksah preoblikujejo (Chovanec in Tsakona 2025: 13–19).

Takšna analiza omogoča razumevanje folklornega žanra kot »družbenega semiotika« (angl. *social semiotic*) (Frog 2016: 56), ki kot metasemiotična družbena realnost (angl. *metasemiotic social reality*) nosi in vzpostavlja družbeno prepoznano identiteto (Frog 2016: 58). Kot sklene

Frog, je cilj takšne analize razumevanje »družbenih in semiotičnih funkcij žanra, ki se razvijajo v razmerju do praks drugih žanrov, družbenega življenja ter semiotičnih virov, ki so na voljo za izražanje, komunikacijo in smiselno družbeno delovanje nasploh« (Frog 2016: 70). Semiotična analiza (humornih) folklornih žanrov v tej disertaciji zato ne bo uporabljena zgolj kot metoda analize folklornega gradiva, temveč kot konceptualni okvir, ki omogoča povezovanje etnografskih podatkov z vprašanjem družbenih funkcij humorja. Kot je bilo že poudarjeno, se semiotična analiza tako v sodobnih folklorističnih raziskavah (glej Frog 2016) kot znotraj študij humorja (glej Chovanec in Tsakona 2025) kaže kot analitično plodovit pristop, zato sta semiotični model folklornih žanrov in semiotika humorja pomembni analitični izhodišči tudi predlagane disertacije, ki nastaja na presečišču teh dveh raziskovalnih področij. Čeprav se je semiotika kot pomembna raziskovalna usmeritev posebej uveljavila v 20. stoletju, ostaja relevantna za razumevanje družbenih pojavov prav zaradi izhodišča, da pomen ni nekaj vnaprej danega, temveč nastaja skozi interpretacijo ter rabo družbeno in kulturno pogojenih znakov in kodov. Kot poudarja Daniel Chandler (1994), nam semiotična perspektiva omogoča, da družbene resničnosti ne razumemo kot samoumevne in neodvisne od človeške interpretacije, temveč kot nekaj, pri čemer z ustvarjanjem in interpretiranjem pomenov dejavno sodelujemo tudi sami. Prav zato je semiotika izbrana kot eno osrednjih teoretsko-analitičnih izhodišč disertacije, humor pa bo obravnavan kot sistem znakov in pomenov, skozi katerega bo mogoče »brati« (post)migracijski vsakdanjik srbskih študentk in študentov v Sloveniji.

Disertacija bo v uvodnem delu predstavila pregled teorij humorja s poudarkom na antropološko-etnoloških, folklorističnih in socioloških konceptualizacijah njegovih družbenih funkcij, hkrati pa bo ponudila pregled dosedanjih raziskav humorja v slovenskem akademskem prostoru. Nadalje bo obravnavala razmerje med humorjem in folkloro ter predstavila dosedanje pristope k raziskovanju humornih folklornih žanrov na presečišču folkloristike in študij humorja. Posebno poglavje bo namenjeno semiotičnemu pristopu k analizi folklornih žanrov, predstavitvi Frogovega modela, semiotike humorja ter metodološkemu izhodišču raziskave. Ob tem bo semiotični model predstavljen v luči razvojnih tradicij, iz katerih izhaja oziroma jih združuje. Na eni strani ga umeščam v širši razvoj semiotične misli in njenih prizadevanj za razumevanje procesov tvorjenja pomenov ter vse večjega poudarka na razmerju med znaki in družbenim kontekstom, zlasti v okviru poststrukturalističnih pristopov (glej Chandler 1994). Na drugi strani pa model umeščam v folkloristični obrat, ki se je uveljavil v 60. in 70. letih 20. stoletja in folklorne žanre začel obravnavati v razmerju med besedilom (*tekst*), njegovo izvedbo (*tekstura*) ter širšim družbenim kontekstom (glej Dundes 1980b). V ospredje je stopilo razumevanje folklornih žanrov kot performativnih in pragmatičnih oblik komunikacije, zaradi

česar se je raziskovalni poudarek premaknil od folklorne enote kot izoliranega besedila k celotnemu folklornemu dogodku, njegovi izvedbi, funkciji in umeščenosti v konkretne družbene okoliščine. Poleg tega bo predstavljen tudi družbeni kontekst raziskave, z opisom položaja in posebnosti srbske študentske skupnosti v Sloveniji na podlagi obstoječe literature in zbranega gradiva.

Osrednji del disertacije bo predstavljala analiza etnografsko zbranega humornega folklornega gradiva s pomočjo semiotičnega modela folklornih žanrov. Na tej podlagi bo disertacija v sklepnem delu odgovorila na osrednje raziskovalno vprašanje o funkcijah humorja v vsakdanjem življenju srbske študentske skupnosti v Sloveniji ter o načinih, kako se te uresničujejo skozi njeno sodobno folklorno produkcijo.

Reference

- Apte, Mahadev L. 1985. *Humor and Laughter: An Anthropological Approach*. Ithaca, NY: Cornell University Press.
- Attardo, Salvatore. 2014. »Introduction.« V *Encyclopedia of Humor Studies*, uredil Salvatore Attardo, xxix–xxxiv. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications. <https://doi.org/10.4135/9781483346182>
- Babič, Saša, in Jan Chovanec. 2025. »Cartoons in Memes: Recycling Popular Art Forms as a Humorous Response to the COVID-19 Pandemic.« *Word & Image* 41 (2): 171–184. <https://doi.org/10.1080/02666286.2025.2463037>
- Berger, Arthur Asa, in Aaron Wildavsky. 1994. »Who Laughs at What?« *Society* 31: 82–86.
- Billig, Michael. 2005. *Laughter and Ridicule: Towards a Social Critique of Humour*. London: SAGE.
- Carter, Ronald. 2004. *Language and Creativity: The Art of Common Talk*. London: Routledge.
- Certeau, Michel de. 1984. *The Practice of Everyday Life*. Berkeley: University of California Press.
- Chandler, Daniel. 1994. *Semiotics for Beginners*. Spletna publikacija. Aberystwyth: Aberystwyth University. <http://visual-memory.co.uk/daniel/Documents/S4B/>
- Chandler, Daniel. 1994. *Semiotics for Beginners*. Spletno besedilo. [Semiotics for Beginners](#).
- Chovanec, Jan, in Villy Tsakona. 2018. »Investigating the Dynamics of Humor: Towards a Theory of Interactional Humor.« V *The Dynamics of Interactional Humor: Creating and Negotiating Humor in Everyday Encounters*, uredila Villy Tsakona in Jan Chovanec, 1–26. Amsterdam: John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/thr.7.01cho>

- Chovanec, Jan, in Villy Tsakona. 2025. »Semiotics of Humor: Unraveling the Dynamics of Resemiotization.« *Punctum. International Journal of Semiotics* 11 (1): 5–27. <https://doi.org/10.18680/hss.2025.0001>
- Ćumurdžić, Branka. 2010. *Humor v zdravstveni negi*. Diplomsko delo, Zdravstvena fakulteta, Univerza v Ljubljani.
- Davis, Jessica Milner. 2013. »Humour and Its Cultural Context: Introduction and Overview.« V *Humour in Chinese Life and Culture: Resistance and Control in Modern Times*, uredili Jessica Milner Davis in Jocelyn Chey, 1–22. Hong Kong: Hong Kong University Press. <https://doi.org/10.5790/hongkong/97898888139231.003.0001>
- Dečko, Nina. 2019. *Izražanje političnega humorja v internetnih memih*. Diplomsko delo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani. <https://hdl.handle.net/20.500.12556/RUL-110854>
- Dražumerič, Marinka. 2011. »Srbi v Beli krajini.« *Beseda* 17/18: 92–103.
- Dundes, Alan. 1975. »Introduction.« V *Urban Folklore from the Paperwork Empire*, Alan Dundes in Carl R. Pagter, xi–xxii. Austin, TX: American Folklore Society.
- Dundes, Alan. 1980a. »Who Are the Folk?« V *Interpreting Folklore*, 1–19. Bloomington: Indiana University Press.
- Dundes, Alan. 1980b. »Texture, Text, and Context.« V *Interpreting Folklore*, 20–33. Bloomington: Indiana University Press.
- Fiadotava, Anastasiya. 2025. »Digital Folklore and Digital Fieldwork: Researching Online Humour with Its Offline Context in Mind.« *Traditiones* 54 (2): 97–114. <https://doi.org/10.3986/Traditio2025540205>
- Ford, Thomas E., Władysław Chłopicki, in Giseline Kuipers. 2024. »Preface.« V *De Gruyter Handbook of Humor Studies*, uredili Thomas E. Ford, Władysław Chłopicki in Giseline Kuipers, 1–10. Berlin/Boston: De Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9783110755770-001>
- Francis, Linda E. 1994. »Laughter, the Best Mediation: Humor as Emotion Management in Interaction.« *Symbolic Interaction* 17 (2): 147–163. <https://doi.org/10.1525/si.1994.17.2.147>
- Frog. 2016. »‘Genres, Genres Everywhere, but Who Knows What to Think?’: Toward a Semiotic Model.« V *Genre – Text – Interpretation: Multidisciplinary Perspectives on Folklore and Beyond*, uredili Kaarina Koski, Frog in Ulla Savolainen, 47–88. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. <https://doi.org/10.21435/sff.22>
- Gartner, Lucija. 2015. *Humor med pogrebnimi šegami*. Diplomsko delo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani.

- Germšek, Katarina. 2017. *Humor v slovenski mladinski književnosti*. Doktorska disertacija, Univerza v Mariboru. <https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=65109>
- Hervatin, Lejla. 2022. *Humor in ironija v družbeno odgovornem oglaševanju*. Diplomsko delo, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani. <https://hdl.handle.net/20.500.12556/RUL-136738>
- Holmes, Janet, in Meredith Marra. 2002. »Humour as a Discursive Boundary Marker in Social Interaction.« V *Us and Others: Social Identities Across Languages, Discourses and Cultures*, uredila Anna Duszak, 377–400. Amsterdam: John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/pbns.98.23hol>
- Huskič, Edita. 2005. *Humor v televizijskem oglaševanju*. Diplomsko delo, Fakulteta za management, Univerza na Primorskem. <https://repozitorij.upr.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=2909>
- Kamal, Noura, in Martin Slama. 2026. »Exploring Wit in Oppressive and Conflictual Environments: The Significance of Agentic Forms of Humor.« *Focaal: Journal of Global and Historical Anthropology* 104: 1–13. <https://doi.org/10.3167/fcl.2026.1040101>
- Koželj, Nina. 2016. *Humor v likovni umetnosti*. Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani. <https://hdl.handle.net/20.500.12556/RUL-80998>
- Kuipers, Giseline. 2006. *Good Humor, Bad Taste: A Sociology of the Joke*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Lefebvre, Henri. 2024 [1968]. *Everyday Life in the Modern World*. London: Routledge.
- Mali, Matjaž. 2010. *Humor v oglaševanju*. Diplomsko delo, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani. <https://hdl.handle.net/20.500.12556/RUL-19220>
- Morreall, John. 1983. *Taking Laughter Seriously*. Albany: State University of New York Press.
- Narváez, Peter. 2003. »Introduction: The Death-Humor Paradox.« V *Of Corpse: Death and Humor in Folklore and Popular Culture*, uredil Peter Narváez, 1–14. Logan: Utah State University Press. <https://doi.org/10.7330/9780874214819>
- Oring, Elliott. 2008. »Humor in Anthropology and Folklore.« V *The Primer of Humor Research*, uredil Victor Raskin, 183–210. Berlin in New York: De Gruyter Mouton. <https://doi.org/10.1515/9783110198492.183>
- Pavlović, Mirjana. 2010. »Srbi u Sloveniji: Manjinske organizacije.« *Traditiones* 39 (1): 71–81. <https://doi.org/10.3986/Traditio2010390106>

- Petrović, Tanja. 2005. »Pravoslavne vasi v Beli krajini in razmerje med identiteto in dediščino.« V *Dediščina v rokah stroke*, uredila Jože Hudales in Nataša Visočnik, 75–81. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo.
- Petrović, Tanja. 2006. *Med lokalnim in nacionalnim: Srbi v Beli krajini in njihova jezikovna identiteta*. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije.
- Petrović, Tanja. 2018. »Political Parody and the Politics of Ambivalence.« *Annual Review of Anthropology* 47: 201–216. <https://doi.org/10.1146/annurev-anthro-102215-100148>
- Pink, Sarah. 2012. *Situating Everyday Life: Practices and Places*. London: SAGE. <https://doi.org/10.4135/9781446250679>
- Prelić, Mladena. 2009. »The Serbs in Slovenia: A New Minority.« *Glasnik Etnografskog instituta SANU* 57 (2): 53–68. <https://doi.org/10.2298/GEI0902053P>
- Radojčić, Dragana. 2010. »Srpski specijaliteti na slovenačoj trpezi.« *Traditiones* 39 (1): 111–122. <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-ENLPNDHX>
- Radović, Srđan. 2010. »Juče na Balkanu, danas u vašem stanu: Nekolika zapažanja o neofolk muzici u Sloveniji.« *Traditiones* 39 (1): 123–135. <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-Z2BHZPG6>
- Saksida, Katja. 1999. *Humor v živalskih pravljicah Svetlane Makarovič*. Diplomsko delo, Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani.
- Šipraga, Jožica. 2021. *Humor kot način komunikacije med zaposlenimi v vrtcu*. Diplomsko delo, Pedagoška fakulteta, Univerza na Primorskem. <https://repozitorij.upr.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=17145>
- Šprah, Karmen. 2024. *Humor v spletnem oglaševanju*. Magistrsko delo, Ekonomsko-poslovna fakulteta, Univerza v Mariboru. <https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=87210>
- Šrimpf Vendramin, Katarina. 2019. »Medanc podklanc je figo zagledal, je mislil, da je žganc«: Oblike, vsebina in funkcija medkrajevnega zbadanja na Slovenskem. *Glasnik Slovenskega etnološkega društva* 59 (2): 92–102. <http://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-K02F4WUD>
- Šrimpf Vendramin, Katarina. 2021. *Zgodbe in prostor : ustno izročilo in kolektivni spomin v zgornjem Obotlju*. Ljubljana : Založba ZRC, ZRC SAZU. <https://doi.org/10.3986/9789610505396>
- Terseglav, Jernej. 2016. *Humor in ironija v romanih Milana Kleča*. Diplomsko delo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
- Vukotić, Sara. 2025. »Če jaz ne praznujem svoje slave, kdo jo bo?: Pomeni in funkcije slave Srbov v Novi Gorici v kontekstu (trans)migracijske izkušnje in oblikovanja

identitet(e).« *Studia Mythologica Slavica* 28: 163–184.

<https://doi.org/10.3986/SMS20252808>

Zavec, Jure. 2014. *Šola in humor*. Diplomsko delo, Pedagoška fakulteta, Univerza v Mariboru.

<https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=44636>

Zelič, Klara. 2016. *Medicinska sestra in humor na delovnem mestu*. Diplomsko delo, Univerza v Mariboru. <https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=62888>

Zijderveld, Anton C. 1983. »The Sociology of Humour and Laughter«. *Current Sociology* 31 (3): 37–57. <https://doi.org/10.1177/001139283031003003>